Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Sídlo ústavu: Hroznová 63/2, 656 06 Brno

Oblastní odbor Planá nad Lužnicí, ČSLA 23, 391 11 Planá nad Lužnicí

Planá nad Lužnicí 7. 7. 2014
čj. UKZUZ 051682/2014

Zpráva č. 14 oblastního odboru PLANÁ NAD LUŽNICÍ o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 23. 6. – 6. 7. 2014

1. Počasí

Koncem června a začátkem července bylo převážně polojasno až zataženo, s občasnými přeháňkami, někdy doprovázené silným větrem. Lokálně se vyskytly bouřky společně s kroupami. Ranní teploty se pohybovaly v rozmezí 9-12 °C, odpolední kolem 20-23 °C. Během prvního červencového víkendu vystoupaly odpolední teploty až na 30 °C. Rozložení srážek bylo velmi nerovnoměrné, jejich úhrn činil od 0-30 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Rostliny, zejména na lehčích, písčitých půdách kvůli nedostatku srážek, trpí suchem. Pozemky vysychají, místy se vytváří půdní škraloup a praskliny. Některé plodiny zavadají a začínají zasychat. U obilnin dochází k předčasnému dozrávání klasů. U kukuřice se stres ze sucha projevuje svinováním listů kolem střední žilky nahoru. Listy brambor jsou poškozeny slunečním úžehem. V okrese Písek bylo pozorováno zaplevelení porostů řepek a ozimých pšenic chrpou polní, vlčím mákem, chundelkou metlicí, pcháčem osetem, na celém území okresu je silný výskyt ovsa hluchého v ozimech i jařinách. V porostech brambor probíhá ošetřování proti mandelince bramborové a plísni bramboru. Začíná desikace porostů řepky ozimé. Koncem minulého týdne byla zahájena sklizeň ozimého ječmene.

<u>OBILNINY</u>

PŠENICE OZIMÁ (RF 71-83 BBCH)

Porosty pšenic se nacházejí v růstové fázi, kdy prvá zrna dosáhla poloviny své konečné velikosti, obsah zrn vodnatý po fázi časná těstovitá (vosková) zralost.

Ohniskový slabý až střední výskyt **<u>abiotického polehnutí pšenice</u>** byl pozorován v okresech Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, Doňov, Pleše), Tábor (Tučapy, Brandlín, Želeč u Tábora), Písek, Prachatice a na dalších lokalitách. Polehnutí se projevilo po srážkách spojených se silnějším větrem.

Lokální slabý až střední výskyt **<u>suchostního poškození pšenice</u>** bylo hlášeno z okresů: Jindřichův Hradec a Tábor. Předčasné dozrávání klasů bylo pozorováno zejména na lehčích písčitých půdách.

Silné zaplevelení porostu **chrpou polní (*Centaurea cyanus*)** v okrese Písek (Milevsko, Kučeř).

První výskyt **černí obilnin (*Alternaria* spp., *Cladosporium* spp.)** v klasech byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 26.6.).

První výskyt **hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia recondita*)** na praporcových listech zjištěn v okrese Třebíč (Vícenice u Náměště nad Oslavou, 3.7.).

Slabý výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis* f. sp. tritici)** v klasech byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Děbolín, 27.6.), Třebíč (Březník, 1.7., Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7., Ratibořice u Náměště nad Oslavou, 3.7.).

Střední výskyt **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)** na listech byl zaznamenán v okrese Pelhřimov (Bácovice, 25.6.), Strakonice (Strakonice, 27.6.).

Střední výskyt **septoriové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** na listech byl zjištěn v okrese Pelhřimov (Bácovice, 25.6.), Jindřichův Hradec (Děbolín, 27.6.), slabý výskyt v okrese Strakonice (Strakonice, 27.6.).

Střední výskyt **feosferiové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*)** na listech a v klasech byl zjištěn v okrese Pelhřimov (Bácovice, 25.6.), slabý výskyt v okrese Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 26.6.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

První výskyt **černání kořenů a báze stébel obilnin na ozimé pšenici (*Gaeumannomyces graminis*)** byl pozorován v okrese Tábor (Bechyňská Smoleč, 1.7., Řípec, 1.7., Kladruby, 3.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Zjišťování výskytu se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny).
Chemická ochrana se provádí od RF 51.

První výskyt **stéblolamu pšenice (*Oculimacula yallundae*)** na stéblech pozorován v okrese Tábor (Bechyňská Smoleč, 1.7., Řípec, 1.7., Kladruby, 3.7., Želeč u Tábora, 1.7., Soběslav, 1.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.
Chemická ochrana se provádí v RF 30 – 32.

Slabý výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Giberella* spp.)** na stéblech a **růžovění klasů pšenice (*Giberella* spp.)** zaznamenán v okrese Strakonice (Strakonice, 27.6.), Tábor (Bechyňská Smoleč, 1.7., Řípec, 1.7., Želeč u Tábora, 1.7., Soběslav, 1.7., Kladruby, 3.7.), Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou , 2.7., Ratibořice u Náměště nad Oslavou, 3.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Zjišťování výskytu se provádí při úhlopříčném průchodu porostem, kdy se kontroluje 20 rostlin (10 míst x 2 rostliny). V RF 75-85 se sleduje napadení stébla a klasů.
Chemická ochrana se provádí v RF 30 – 32.

Slabý výskyt **žluté rzivosti pšenice (*Puccinia striiformis*)** Tábor (Bechyňská Smoleč, 1.7., Kladruby, 3.7.).

Slabý výskyt **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Kardašova Řečice, 26.6., Děbolín, 27.6.), Strakonice (Strakonice, 27.6.), Třebíč (Březník,

1.7., Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7., Ratibořice u Náměště nad Oslavou, 3.7., Vícenice u Náměště nad Oslavou, 3.7.).

Slabý výskyt **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Děbolín, 19.6.), Strakonice (Strakonice, 27.6.), Třebíč (Březník, 1.7.).

Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** zaznamenán v okrese Písek (Lučkovice, 26.6.), Jindřichův Hradec (Děbolín, 19.6.), Třebíč (Březník, 1.7., Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.).

První nálet samců **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** do feromonových lapačů byl pozorován v okrese Tábor (Řípec, 4.7., Bechyňská Smoleč, 4.7.), Třebíč (Březník, 1.7., Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7., Vícenice u Náměště nad Oslavou, 3.7.). Slabý výskyt poškození klasů housenkami byl pozorován v okrese Tábor (Soběslav, 25.6.), Písek (Lučkovice, 26.6.).

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10míst x10 klasů). Pro monitorování škůdce lze použít feromonové lapače.
K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

První výskyt hálek **belomorky sedlové (*Haplodiplosis marginata*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.), Písek (Lučkovice, 4.7.).

JEČMEN OZIMÝ (RF 77-99 BBCH)

Porosty ozimých ječmenů se nacházejí od fáze pozdní mléčné zralosti, do fáze sklizňové zralosti.

Ve většině okresů naší oblasti již začala sklizeň.

Slabý výskyt **stéblolamu ječmene (*Oculimacula yallundae*)** pozorován v okrese Strakonice (Mutěnice u Strakonic, 4.7.) a Tábor (Sudoměřice u Bechyně, 1.7.).

Kontroluje se 20 rostlin při průchodu porostem. Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá odnož. Rostlina se vyryje i s kořeny, z každé rostliny se vybere jedna odnož a hodnotí se poškození bazální části, především zahnědlé skvrny v místě přechodu mezi nadzemní a podzemní částí.
Ochrana: vyhnout se zbytečně časnému setí ozimů. Podporou rozkladu posklizňových zbytků se omezuje zdroj infekce. Při aplikaci chemické ochrany je výhodnější použít kombinace fungicidů, které mají účinnost i na listové choroby. Aplikaci je nutno provést v růstové fázi 30 až 32 BBCH (tj. počátek sloupkování až fáze 2. kolénka) při napadení 15 až 25 % hlavních odnoží, nebo když více než 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou. Aplikací růstových regulátorů je možno redukovat ztráty, které by vznikly případným polehnutím.

Slabý výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Giberella spp.*)** na stéblech byl zaznamenán v okrese Tábor (Řípec, 1.7.).

Sledování a ochrana viz stéblolam ječmene.

Střední výskyt poškození klasů housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** byl pozorován v okrese Písek (Stráž u Mirotic, 26.6.)

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10míst x10 klasů).
K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

JEČMEN JARNÍ (71-83 BBCH)

Porosty se nacházejí od fáze, kdy prvá zrna dosáhla své konečné velikosti, obsah zrn vodnatý, do časné těstovité (voskové) zralosti.

Slabý výskyt **síťovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** pozorován v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 1.7.) a Strakonice (Strakonice, 30.6.).

Slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** na listových patrech pozorován v okresech Třebíč (Střítež u Třebíče, 1.7., Března, 1.7., Kralice nad Oslavou, 1.7.), Jindřichův Hradec (Deštná u Jindřichova Hradce, 3.7.), Písek (Lučkovice, 26.6.), Tábor (Opařany, 3.7.) a Strakonice (Jelemek, 4.7., Strakonice, 30.6.).

Slabý výskyt larev **kohoutků (*Oulema* spp.)** pozorován v okrese v okrese Třebíč (Kralice nad Oslavou, 1.7., Střítež u Třebíče, 26.6., Březník, 1.7.), Písek (Lučkovice, 4.7.)

Slabý výskyt **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** na listech pozorován v okrese Třebíč (Březník, 1.7., Kralice nad Oslavou, 1.7., Střítež u Třebíče, 1.7.), Jindřichův Hradec (Deštná u Jindřichova Hradce, 3.7.) a Strakonice (Strakonice, 30.6.).

Slabý výskyt **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** pozorován v okrese Třebíč (Březník, 1.7., Kralice nad Oslavou, 1.7.), Strakonice (Strakonice, 30.6.) a Tábor (Opařany, 3.7.).

Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** zaznamenán v okrese Třebíč (Březník, 1.7., Kralice nad Oslavou, 1.7.) a Tábor (Opařany, 3.7.).

*Pozorování **mšic na ječmeni** se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.*
Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69 až 70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.
Ochrana proti listovým mšicím u ozimé pšenice se doporučuje na konci květu na porostech, na nichž se v době květu zjistí 25 a více mšic v průměru na jednu odnož.

Slabý výskyt poškození klasů housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Březník, 1.7., Kralice nad Oslavou, 1.7.), Jindřichův Hradec (Deštná u Jindřichova Hradce, 3.7.) a Písek (Lučkovice, 4.7.).

Sledování a ochrana viz ječmen ozimý.

V okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 1.7.) zjištěny výskyty **třásněnky ostnité (*Limothrips denticornus*)**.

KUKUŘICE (RF 17-33 BBCH)

Porosty mají od sedmi listů do třetího patrného kolénka.

Od 20. června jsou vyvěšeny na pozorovacích bodech feromonové lapače na záchyt dospělců **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)**. Zatím bez výskytu.

Pozorování se provádí v porostech všech typů kukuřic, přednostně na pozemcích osetých kukuřicí i v předchozím roce nebo s výskytem plevelných rostlin – výdrolu kukuřice v následné plodině v předchozím roce, nebo na pozemcích se zkráceným osevním postupem. Monitoring výskytu dospělců na lepových deskách se provádí minimálně jednou týdně v období od 20. června do poloviny října.
Chemická ochrana proti larvám se doporučuje při hodnotě 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů v předchozím roce. Aplikují se insekticidní mořidla nebo půdní insekticidy při setí nebo v době líhnutí larev.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujícím práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

První výskyt dospělců **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** ve světelných lapačích zachycen v okrese Pelhřimov (Humpolec, 2.7.).

Preventivní metodou ochrany je dodržování osevního postupu (nepěstovat kukuřici po kukuřici) a hluboká orba.
Účinnost chemické a biologické ochrany je závislá na přesné signalizaci výskytu dospělců v porostu kukuřice. Výsledky monitoringu letové aktivity pomocí světelných lapačů jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách ÚKZÚZ: http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/skodlive-organismy/nalety-skudcu-do-svetelnych-lapacu.html
Optimální termín chemického ošetření nastává v době, kdy se z prvních nakladených snůšek začínají líhnout housenky, tj. když ve vajíčkách prosvítá tvar housenky s tmavě pigmentovanou hlavou.

Výskyt **mšic (*Aphidide spp.*)** zaznamenán v okrese Tábor (Soběslav, 1.7.).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 71-77 BBCH)

Růstová fáze, kdy asi 10 - 70% lusků dosáhlo druhově, resp. odrůdově specifické velikosti.

Slabý výskyt **plísně hrachu (*Peronospora pisi*)** byl zjištěn v okrese Strakonice (Modlešovice, 25.6.), Třebíč (Ocmanice, 26.6.).

V RF 31 – 79 se při průchodu porostem prohlédne 50 úponků a palistů (na deseti místech vždy 5 úponků a palistů) a zjišťuje se počet napadených úponků a palistů.
Preventivní ochrana spočívá v používání zdravého osiva, správné agrotechnice, odstup v osevním sledu 4-5 let, regulace zaplevelení. Přímá ochrana – moření osiva, fungicidní ošetření. Ošetření se doporučuje při 10 – 30% napadení. Ošetřuje se při ohrožení, nejpozději při zjištění prvního výskytu.

První výskyt **strupovitosti hrachu (*Ascochyta pisi*)** pozorován v okrese Třebíč (Ocmanice, 26.6.).

Při úhlopříčném průchodu porostem se na deseti místech prohlédne vždy 5 za sebou rostoucích rostlin. Vyhodnotí se % napadených rostlin. Ošetření se doporučuje při 10 – 50 % napadených rostlin.

Silný výskyt dospělců **kyjatky hrachové (*Acyrthosiphon pisum*)** byl pozorován v okrese Strakonice (Modlešovice, 26.6.), a slabý výskyt v okrese Třebíč (Ocmanice, 26.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.
Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

Slabý výskyt **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** ve feromonovém lapači byl zachycen v okrese Tábor (Opařany, 1.7.).

Monitoring letu imag se provádí pomocí feromonových lapačů, 2x týdně se zaznamenává počet odchycených samců.

Insekticidní zásah je třeba zvážit, pokud je zaznamenáno více jak 6 samců ve dvou feromonových lapácích za den. Chemické ošetření musí být cíleno proti líhnoucím housenkám, ošetřuje se tedy 7-10 dnů po kritickém přírůstku náletu.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (79-85 BBCH)

Porosty řepek jsou ve fázi, kdy téměř veškeré šešule dosáhly druhově, resp. odrůdově specifické velikosti až po fázi, kdy je asi 50% šešulí vyzrálých (semena černá a tvrdá).

Silné zaplevelení porostu **chrpou polní (*Centaurea cyanus*)** v okrese Písek (Milevsko, Kučeř).

Slabý výskyt **alternáriové skvrnitosti brukvovitých (*Alternaria brassicae*)** na šešulích byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Záhoří, 25.6.), Tábor (Přehořov u Soběslavi, 25.6., Řípec, 1.7., Želeč u Tábora, 1.7.), Třebíč (Březník, 1.7., Častotice, 3.7., Ocmanice, 3.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny, z každé rostliny se hodnotí 2 listy. Ošetření se doporučuje při 5 až 15 % napadených listů v době květu.
Preventivní ochranou je setí zdravého osiva, kvalitní zaorání posklizňových zbytků a zabránění poškození rostlinných pletiv. Přímou ochranou je moření osiva a fungicidní ošetření v době květu.

Slabý výskyt **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** byl zjištěn v okrese Strakonice (Střela, 26.6.), Tábor (Přehořov u Soběslavi, 25.6., Řípec, 1.7., Želeč u Tábora, 1.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Přímá ochrana: moření osiva a podzimní fungicidní ošetření v RF 14 – 18.

První výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Záhoří, 25.6.), Tábor (Řípec, 1.7.), Písek (Jarotice, 4.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Pozorování se provádí v období od začátku zrání až do 50 % šešulí vyzrálých (semena jsou černá a tvrdá). Při úhlopříčném průchodu porostem se na 10 místech odříznou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny (celkem 20 rostlin). Určí se stupeň napadení pro každou odebranou rostlinu.
Přímá ochrana: fungicidní ošetření v době kvetení.

Střední výskyt **padlí brukvovitých (*Erysiphe cruciferarum*)** byl zjištěn v okrese Třebíč (Březník, 1.7.), slabý výskyt v okrese Třebíč (Častotice, 3.7.), Písek (Jarotice, 4.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Preventivní ochrana: vzdušná lokalita, nepřehnojit dusíkem. Přímá ochrana: zaznamenány vedlejší účinky podzimního fungicidního ošetření proti fomovému černání stonku řepky.

Slabý výskyt **plísně šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** byl zaznamenán Třebíč (Častotice, 3.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Přímá ochrana: moření osiva a fungicidní ošetření ve fázi dlouživého růstu a především ve fázi kvetení.

První výskyt **listové skvrnitosti řepky (*Pyrenopeziza brassicae*)** byl pozorován v okrese České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Preventivní ochrana: odstranění posklizňových zbytků. Podzimní fungicidní ošetření proti fómovému černání stonku řepky omezuje i výskyt listové skvrnitosti řepky.

Střední výskyt **verticiliového vadnutí řepky (*Verticilium albo-atrum*)** byl pozorován v okrese Strakonice (Střela, 26.6.), slabý výskyt v okrese Jindřichův Hradec (Záhoří, 25.6.), Tábor (Přehořov u Soběslavi, 25.6., Želeč u Tábora, 1.7.), České Budějovice (Dasný, 3.7.).

Kontroluje se 20 rostlin, hodnotí se výskyt příznaků napadení na hlavním stonku.
Preventivní ochrana – likvidace posklizňových zbytků. Přímá ochrana se neprovádí.

MÁK SETÝ (RF 54-60 BBCH)

Porosty máku jsou ve fázi plného kvetení - většina rostlin kvete, do fáze vývoje tobolky.

Pozitivní výskyt **plísně máku (*Peronospora arborescens*)** byl zjištěn v okrese Třebíč (Třesov, 1.7., Jaroměřice nad Rokytnou, 23.6) a Jindřichův Hradec (Klenov, 25.6.).

Pozorování se provádí v době od začátku stonkování do začátku květu, kontroluje se 100 rostlin (na 10 místech 10 za sebou rostoucích rostlin). Škodlivý výskyt je 2 – 5 % napadených rostlin.
Ochrana: moření osiva, střídání plodin, řidší porosty.

Pozitivní výskyt **pleosporové hnědé skvrnitosti máku (*Pleospora papaveracea*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Třesov, 1.7.).

Při průchodu porostem se na deseti místech prohlédne vždy 10 za sebou rostoucích rostlin. Zjišťuje se % napadení rostlin.
Ochrana: fungicidní ošetření od období krátce před květem, nejpozději do konce květu. Ošetření se doporučuje v RF 40 – 52 při výskytu 2 – 5 % napadených rostlin, v RF 70 – 80 při výskytu 5 – 8 % napadených rostlin.
Ošetření porostů se provádí do fáze 4 - 5 listů v případě výskytu 3 - 4 brouků na 1 m řádku. Proti larvám na kořenech jsou chemické přípravky neúčinné.

První výskyt dospělců a vajíček **krytonosce makovicového (*Neoglocianus maculaalba*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Třesov, 26.6.), Tábor (Opařany, 4.7.) a Jindřichův Hradec (Klenov, 3.7.).

Střední výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Klenov, 25.6.), slabý výskyt v okrese Tábor (Opařany, 4.7.), Třebíč (Třesov, 1.7.).

Pozorování mšic se provádí před květem po začátku sekundárního přeletu, tj. 2 – 3 týdny po zjištění nymf se základy křídel na řepě či bobu.
Ochrana: Ošetří se porosty, kde napadení dosáhlo 5 a více procent rostlin.

V okrese Třebíč zaznamenán výskyt **molice vlaštovičníkové (*Aleyrodes proletella*)**.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 52-81 BBCH)

Porosty brambor jsou od fáze tvorba poupat ukončena do fáze, kdy první listy žloutnou.

V okrese Jindřichův Hradec (Světce, 25.6.) byl pozorován **sluneční úžeh listů bramboru**, zvláště u citlivějších odrůd Agria a Martina.

Slabý výskyt **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** pozorován v okrese České Budějovice (Chlumec, 3.7.), Pelhřimov (Cetoraz, 4.7.).

***Informace k ošetření proti plísni bramborové a další informace naleznete v programu „Prognóza plísně bramboru", který je dostupný na internetových stránkách ÚKZÚZ:* http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/skodlive-organismy/prognozy-vyskytu-so-na-uzemi-cr/vyskyt-plisne-bramboru.html**

Pozitivní výskyt **vločkovitosti hlíz bramboru (*Thanatephorus cucumeris*)** byl zjištěn v okrese Pelhřimov (Hořepník, 27.6.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédne vždy 5 za sebou rostoucích rostlin. Sleduje se výskyt příznaků choroby na nati rostlin. Sleduje se napadení natě od druhé poloviny vegetace do začátku dozrávání, fáze 51-38 BBCH.
Chemická ochrana: moření sadbových hlíz.

Příznaky černání stonku **(*Erwinia carotovora* var. *Atroseptica*)** byly pozorovány v okrese Strakonice (Tisov, 1.7.).

Slabý výskyt dospělců **mšice broskvoňové (*Myzus persicae*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Ocmanice, 3.7.).

Přímá ochrana proti mšicím v množitelských porostech brambor spočívá ve využití insekticidních přípravků.

Silný výskyt dospělců **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** na listech byl zjištěn v okrese Písek (Lučkovice, 26.6.), střední výskyt larev L_2 a L_3 byl pozorován v okrese Strakonice (Radkovice, 2.7.), slabý výskyt dospělců a larev L_3 byl pozorován v okrese Strakonice (Krty u Strakonic, 26.6.), slabý výskyt larev L_2 a L_3 byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Velký Ratmírov, 27.6.), Strakonice (Němětice, 2.7.), Písek (Lučkovice, 4.7.), Jihlava Velký Beranov, 4.7.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.
Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny
JABLOŇ (RF 74-76 BBCH)

Jabloně jsou ve fázi průměru plodů do 40 mm, plody vzpřímené (stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu) do fáze, kdy plod dosahuje asi 60% konečné velikosti.

Střední výskyt samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** zachycen v okrese Pelhřimov (Humpolec, 23.6.), České Budějovice (Temelín, 26.6.), Tábor (Měšice u Tábora, 30.6., Broučkova Lhota, 27.6.), slabý výskyt v okrese Prachatice (Krtely, 3.7.), Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.), České Budějovice (Hosín, 27.6.),

Střední výskyt samců **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** sledován v okrese České Budějovice (Temelín, 23.6.), slabé výskyty v okresech Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.), Prachatice (Krtely, 25.6.), České Budějovice (Hosín, 4.7.), Tábor (Měšice u Tábora, 30.6., Broučkova Lhota, 24.6.).

Slabý výskyt **obaleče růžového (*Archips rosana*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.), Tábor (Měšice u Tábora, 26.6.), České Budějovice (Hosín, 27.6., Temelín, 3.7.).

Slabý výskyt samců **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** zaznamenán v okrese Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.), Prachatice (Krtely, 25.6.), České Budějovice (Hosín, 30.6., Temelín, 30.6.), Tábor (Měšice u Tábora, 30.6.).

Slabý výskyt samců **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** pozorován v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 3.7.).

Slabý výskyt samců **obaleče pupenového (*Spilonota ocellana*)** zachycen v okrese Třebíč (Jaroměřice nad Rokytnou, 2.7.), Prachatice (Krtely, 3.7.), České Budějovice (Hosín, 1.7.,Temelín, 3.7.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.
Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu první nebo druhé generace. Proti první generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti druhé generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při dvou až třídenním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možno ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Peckoviny

SLIVOŇ (RF 76-79 BBCH)

Stromy slivoní jsou ve fázi, kdy plod dosahuje asi 60 - 90% konečné velikosti.

Slabý výskyt samců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonových lapačích byl zjištěn v okrese Třebíč (Sudice u Náměště nad Oslavou, 4.7.), Tábor (Broučkova Lhota, 4.7., Soběslav, 4.7.), Jihlava (Polná, 23.6., Bedřichov u Jihlavy, 23.6.).

Slabý nálet samců **obaleče východního (*Grapholita molesta*)** do feromonového lapače byl zjištěn v okrese Třebíč (Sudice u Náměště nad Oslavou, 4.7.), Tábor (Soběslav, 4.7.), Jihlava (Polná, 23.6.).

Sledování letu dospělců ***obaleče švestkového*** *a* ***obaleče východního*** *do feromonových lapačů se provádí 2 x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.*
Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech